

Prof. dr hab. Bogusław Dopart
Wykład: Literatura romantyzmu
SPIS LEKTUR – ROMANTYZM

Teksty z literatury polskiej

- A. Mickiewicz**, *Wybór poezyj* (BN I 66); *Grażyna* (Wydanie Rocznicowe, t. 2), *Konrad Wallenrod* (BN I 72 od wyd. III); *Dziady. Poema* (Wydanie Rocznicowe, t. 3); *Pan Tadeusz* (BN I 83, wyd. X); *Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego* (BN I 17).
- A. Malczewski**, *Maria* (BN I 46, od wyd. III lub Białystok 1995)
- Idee programowe romantyków polskich. Antologia* (BN I 261; stąd: Mochnacki, Grabowski, Goszczyński, Dembowski, Kraszewski)
- Z. Krasiński**, *Nie-Boska komedia* (BN I 24, od wyd. VIII); *Irydion* (BN I 42, od wyd. VI); *Przedświt* (BN I 18); *Listy. Wybór* (BN I 282)
- J. Słowacki**, *Liryki* (Warszawa 1959, BPiP); *Godzina myśli* (w: *Powieści poetyckie*, BN I 47); *Kordian* (Warszawa 1959, BPiP); *Balladyna* (Warszawa 1970); *Beniowski*, pieśni I-V (BN I 13-14); *Lilla Weneda* (BN I 16) lub *Fantazy* (BN I 105); *Książę Marek* (BN I 129) lub *Sen srebrny Salomei* (BN I 57); *Genezis z ducha; Król Duch. Rapsod I*
- A. Fredro**, *Pan Geldhab* lub *Mąż i żona; Śluby panięskie* (BN I 22); *Pan Jowialski* (BN I 36); *Zemsta* (Kraków 1997, Bibl. Polska); *Dożywocie* (BN I 93); *Trzy po trzy*
- H. Rzewuski**, *Pamiętki Soplicy* (wybór, min. 4 gawędy) lub *Listopad*
- J. I. Kraszewski**, *Ulana; Brühl* (BN I 114) lub *Stara baśń* (BN I 53)
- J. Korzeniowski**, *Kolokacja* (BN I 28) lub *Spekulant* (BN I 25)
- N. Żmichowska**, *Poganka* (BN I 121) lub **L. Sztyrmer**, *Pantofel. Historia mojego kuzyna*
- C. K. Norwid**, *Vade-mecum* (BN I 2); *Wiersze (Pisma wybrane, t. I); Promethidion* Kielce 2023, Album Romantyczne); *Quidam* (Pw, t. 2); nowele: *Bransoletka, cywilizacja, Czarne kwiaty, Białe kwiaty, „Ad leones!”* (Pw. t. 4); *Pierścień Wielkiej-Damy* (BN I 274)
- M. Romanowski**, *Dziewczę z Sącza* (BN I 30)
„I ziarno duszy nagie pozostało”, t. 1-2, Kraków 2006 (stąd: Zaleski, Pol, Krasiński, Lenartowicz, Syrokomla, Ujejski, Romanowski)
- Reduta. Romantyczna poezja niepodległościowa*, Kraków 1979
- Romantyczna gawęda szlachecka. Antologia*, Kraków 1999 (stąd: Krasiński, Chodźko, Kaczkowski) lub: *„Do ziemi naszej”. Podróże romantyków*, Kraków 1988 (stąd: Część III: *Regiony, okolice, panoramy*) lub *Polski list romantyczny*, Kraków 1997 (stąd rozdziały: *Miłość, Przyjaźń, Nowatorstwo formy*)

Literatura uzupełniająca (min. 3 tytuły)

Ballada polska (BN I 177)

Wybór pism filomatów (BN I 77)

A. Mickiewicz, *Literatura słowiańska* (wybór); Pisma polityczne: *Dziela*, t. XII (wybór)

J.B. Zaleski, *Wybór poezji* (BN I 30)

S. Goszczyński, *Zamek kaniowski; Król zamczyska; Dziennik podróży do Tatrów*

W. Pol, *Wybór poezji* (BN I 80)

M. Mochnacki, *O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym; Powstanie narodu polskiego w 1830 i 1831 roku*

Z. Krasiński, *Agaj-Han; Psalm przyszłości* (wraz z: J. Słowacki, *Odpowiedź na „Psalm przyszłości”*), *Niedokończony poemat; Ostatni*

J. Słowacki, *Lambro; W Szwajcarii; Ojciec zadżumionych; Anelli; Mazepa; Krąg pism mistycznych* (BN I 245); *Listy do matki*

A. Fredro, *Wielki człowiek do małych interesów; Wychowanka; Rewolwer; Zapiski starucha*

I. Chodźko, *Pamiętniki kwestarza*

Z. Kaczkowski, *Murdelio*

J.I. Kraszewski, *Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy* (Warszawa 1985); *Poeta i świat; Latarnia czarnoksiężka; Chata za wsią; Dzieci Starego Miasta*

J. Korzeniowski, *Krewni; Karpaccy górale; Żydzi*

T.T. Jeż, *Szandor Kowacz*

K. Ujejski, *Maraton; Chorał*

T. Lenartowicz, *Wybór poezji* (BN I 5)

W. Syrokomla, *Wybór poezji* (BN I 54)

Cyganeria warszawska (BN I 192)

C. Norwid, *Krakus, księżę nieznan; Assunta; „A Dorio ad Phrygium”; Fulminant; Kleopatra i Cezar; Tyrtej – Za kulisami; Miłość-czysta u kąpieli morskich; Znicestwienie narodu*

W. Łoziński, *Zaklęty dwór*

A. Towiański, *Wybór pism* (BN I 8)

Teksty z literatury powszechnej

Niemiecka ballada romantyczna (BN II 142, stąd: wstęp, jedna z ballad ludowych, G.A.

Bürger, J.W. Goethe, F. Schiller, J. von Eichendorff)

Poeci języka angielskiego, t. 2 (Warszawa 1971, stąd: Wordsworth, Coleridge, Shelley, Keats)

J.W. Goethe, *Faust*, cz. I (przeł. F. Konopka); *Cierpienia młodego Wertera* (BN II 22)

F. Schiller, *Zbójcy* (BN II 30)
G. Byron, *Giaur* lub *Korsarz* (BN II 34); *Don Juan*, pieśni I-IV; *Manfred* lub *Kain*
W. Scott, *Wawerley* (BN II 56)
V. Hugo, *Hernani* (BN II 84), *Nędznicy*
A. de Musset, *Nie igra się z miłością* (BN II 74)
Stendhal, *Czerwone i czarne* lub *Pustelnia parmeńska*
H. de Balzac, *Ojciec Goriot* lub *Eugenia Grandet*; *Jaszczur*
A. Puszkina, *Eugeniusz Oniegin* (BN II 35, od wyd. III)
Manifesty romantyzmu 1790-1830, stąd: Wordsworth, Shelley, A.W. i F. Schleglowie,
Novalis, Hugo

Podręczniki i słowniki

Historia literatury polskiej, t. 5, *Romantyzm*, vol. 1-2, Bochnia-Kraków 2003 i nast. wydania
Słownik literatury polskiej XIX wieku, pod red. J. Bachorza i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991 i
nast. wydania
F. Claudon i in. *Encyklopedia romantyzmu*, Warszawa 1992 i nast. wydania

Pozycje pomocnicze

Witkowska, R. Przybylski, *Romantyzm*, Warszawa 1997
M. Straszewska, *Romantyzm*, Warszawa 1977 (stąd: *Materiały*)
Lektury polonistyczne. Oświecenie, Romantyzm, pod. A. Borowskiego i J.S. Gruchały, t. 1,
Kraków 1996
Obraz literatury Polskiej XIX i XX wieku, seria 3, *Literatura krajowa w okresie romantyzmu*
1831-1863, Kraków 1975-Warszawa 1992 (3 tomy)
Polska krytyka literacka 1800-1918, t. 1-2, Warszawa 1959
Z dziejów polskiej krytyki i teorii sztuki, t. 1-2, Warszawa 1961
700 lat myśli polskiej. Filozofia i myśl społeczna w latach 1831-1864, oprac. W. Walicki i in.,
Warszawa 1977
M. Dernałowicz, *Adam Mickiewicz*, Warszawa 1985
J. Kleiner, *Zygmunt Krasiński. Studia*, Warszawa 1998
A. Kowalczykowa, *Słowacki*, Warszawa 1994
J. Maciejewski, *Cyprian Norwid*, Warszawa 1992
K. Poklewska, *Aleksander Fredro*, Warszawa 1977

Opracowania (4 wybrane tomy)

- O. Lovejoy**, *Wielki łańcuch bytu. Studium z dziejów idei*, Warszawa (stąd 3 ostatnie rozdziały)
- Ch. Taylor**, *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, Warszawa 2001 (stąd rozdz. XVII-XXI)
- M. Cieśla-Korytowska**, *O romantycznym poznaniu*, Kraków 1997
- M. Janion**, **M. Źmigrodzka**, *Romantyzm i historia*, Warszawa 1987
- J. Starzyński**, *O romantycznej syntezie sztuk. Delacroix, Chopin, Baudelaire*, Warszawa 1965
Studia o romantyzmie (przekłady), „Pamiętnik Literacki” 1978, z. 1
Studia romantyczne, red. M. Źmigrodzka, Wrocław 1979 albo: *Problemy polskiego romantyzmu*, red. jw. Seria I-III, W. 1971-1981 (jeden tom)
- M. Janion**, *Gorączka romantyczna*, Warszawa 1976
- J. Kamionka-Straszakowa**, *Nasz naród jak lawa. Studia z literatury i obyczaju doby romantyzmu*, Warszawa 1986
- Style zachowań romantycznych. Propozycje i dyskusje*, pod red. M. Janion i M. Zielińskiej, Warszawa 1986
- Z. Łempicki**, *Renesans, oświecenie, romantyzm i inne studia z historii kultury*, Warszawa 1966 (stąd studium tytułowe)
- B. Dopart**, *Polski romantyzm i wiek XIX*, Kraków 2013
- S. Pigoń**, *Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu*, Kraków 1960
- W. Borowy**, *O poezji Mickiewicza*, Lublin 1998
- K. Wyka**, „*Pan Tadeusz*”, t. I, *Studia o poemacie*, Kraków 1963
- Cz. Zgorzelski**, *O sztuce poetyckiej Mickiewicza*, Warszawa 1976
- B. Dopart**, *Mickiewiczowski pięcioksiąg romantyczny*, Kraków 2021
- J. Kleiner**, *Juliusz Słowacki. Dzieje twórczości*, t. 1-4, Kraków 1999
- Cz. Zgorzelski**, *Liryka w pełni romantyczna*, Warszawa 1981
- Z. Łapiński**, *Norwid*, Kraków 1971
- Z. Stefanowska**, *Strona romantyków. Studia o Norwidzie*, Warszawa 1993
- A. Ziółowicz**, *We wspólnym świecie. Studia o myśli, wyobraźni i postawie społecznej Cypriana Norwida*, Kraków 2022.
- M. Maciejewski**, *Narodziny powieści poetyckiej w Polsce*, Wrocław 1970
- A. Ziółowicz**, *Dramat i romantyczne „Ja”*, Kraków 2021
- I. Opacki**, *Poezja romantycznych przełomów. Odwrócona elegia*, Kraków 2021